

VALAŠTIANSKY hlasník

ročník XIII. ■ číslo 2 ■ máj 2015 ■ dvojmesačník

Z OBSAHU VYBERÁME:

- Z rokovaní komisií
- Deň Zeme
- Deň matiek

Slovo na úvod

Milí spoluobčania, prihovárame sa vám ako noví tvorcovia obecnych novín „Valaštiansky hlasník“. Po zmenách v obecnom zastupiteľstve nastala zmena, a to výrazná, aj v redigovaní našich obecnych novín a úplne sa zmenilo obsadenie členov redakčnej rady. Naše mená nájdete v tiráži vydania. Na úvod našej činnosti by sme sa chceli ospravedlniť za vzniknuté nedostatky, ale sme v tejto, ako sa povie „brandži“ nováčikovia.

Nová redakčná rada si až teraz plne uvedomuje a prežíva všetko, čo vydaniu časopisu predchádza. Kolko úsilia, koľko premýšľania, hľadania, prosenia. Preto chceme ešte raz poďakovať tej bývalej redakčnej rade. Vyjadriť im verejne uznanie za ich prácu. Zvlášť pani Danke Králikovej, kultúrnej referentke OcÚ, cez ktorú to všetko prechádzalo, dobré aj zlé a najväčšou odmenou pre nich bola spokojnosť vás, čitateľov, aj keď každý v novinách hľadá to svoje. Členovia bývalej re-

dakčnej rady nastavili vysokú latku. Chceme nadviazať na ich prácu, nesklamať vás, čitateľov.

Budeme sa snažiť poskytnúť priestor vám všetkým uverejňovaním vašich príspevkov k životu v obci; či už pochvalné, ale i kritické. Odmietame však príspevky vulgárne, nehodnoverné, neoveriteľné, osočujúce a anonymné. Budeme sa snažiť rozširovať informácie o aktuálnom dianí - spoločenskom, kultúrnom, športovom a ostatnom dianí v obci Valaská, o živote jej obyvateľov, o informáciách z okolia obce. Informovať o aktivitách spoločenských organizácií, občianskych združení, škôl a pod. Taktiež uvítame vaše ohlasy a názory na akcie, ktoré sa v našej obci udiali. Rovnako tiež články o histórii, tradíciách, ľudových zvyklostiach našej obce a blízkeho okolia. Do novin môže podávať svoje príspevky ktorýkoľvek občan obce Valaská a aj cudzí občan, ak jeho príspevok má súvis s obcou Valaská a s dianím v obci. Svoje príspevky môžete zasielať na emailovú adresu: valastianskyhlasnik@gmail.com. Alebo ich doručte v písomnej forme do obecnej knižnice. Redakčná rada

SEDEM

nesmrteľných slovies

Kráčať -

napriek chladu, tieľ, gest a pohľadov. Padať, ale znovu vstať, a čo i na kolenách, podťať zradou, len nie s bradou nadol.

Myslieť -

na dobro, čo i v roztrhanej košeli, len nech pod ňou bije srdce. Nadobro.

Milovať -

potichu, bez plameňov, horúcich slov.

Teba, aj teba, vás všetkých. Aj tých iných, čo i nie sú bez viny.

Lámať -

predsudky, hranice, ploty, a všetky ďalšie kosti. Z povinnosti, nie zo zlosti. Nech je na dvoje, čo rozdeľuje.

Chrániť -

život, slobodu a pravdu. Ale aj vtip, ľahkosť, krásu. Dať silu do hlasu, prekričať ľahostajnú masu. Ani fľak krvi, ani slza naň letiaca, ani jeden dych nazmar.

Mlčať -

ak sa má z úst len prášiť, penu víriť na perách. Alebo sa pekným slovom krásliť. Zlatoústych tu už bolo! A lož? Nech padá radšej do žalúdka a dráždi tam žľč.

Zniesť -

zemskú tiaž, nech nie je na obtiaž. Hoc priklincovaný gravitáciou, ale s nepokojnou túžbou vzlietnuť. Pod váhou vlastných chýb, nestratiť chuť dokončiť púť.

Peter Babčan

Práca zástupcu starostu – veľká výzva a zodpovednosť

Priatelja Valaštania, dovoľte mi touto formou podeliť sa s aktivitami, ktoré som zrealizoval od nástupu do funkcie. Zúčastnil som sa pietneho aktu kladenia kytic k pamätníkom padlým pri cintoríne a v materskej časti obce pri príležitosti 70. výročia oslobodenia našej obce. Následne som sa zúčastnil výročnej členskej schôdze JDS vo Valaskej a zároveň aj spoločného stretnutia JDS v časti Piesok. Občania Piesku ma veľmi milo prijali a touto formou im za to veľmi pekne ďakujem! Pravidelne sa zúčastňujem všetkých zasadnutí jednotlivých komisií v obci, pracovných stretnutí a verejných zastupiteľstiev. Stretávam sa s poslancami a spoločne riešime aktuálne problémy. Zúčastnil som sa tiež stretnutia Rady Základnej školy J. Simana, spoločne s referent-

kou pre ŽP sme monitorovali zeleň na sídlisku (v priebehu mesiaca máj budeme aj v materskej časti a na Piesku). Z pozície zástupcu starostu som sa zúčastnil pracovného stretnutia v obci Hronec, kde sme hovorili o partnerstve Muránska planina a Čierny Hron. Osobne v teréne som sa rozprával s jaskyniarimi ohľadom prepadového územia v starej Valaskej. Pri kočikovaní v rámci svojho voľného času som sa rozprával a rozprávam s občanmi našej obce a nikdy sa nestalo, že by som občana našej obce nevypočul! Práca zástupcu starostu obce je veľmi náročná a zodpovedná pozícia, a tak k tejto pozícii aj pristupujem. Nie som zamestnancom obecného úradu, pracujem v našej základnej škole ako učiteľ, vediem krúžky, ktoré majú naše deti priviesť k športu a prírode. Môj

voľný čas a čas, ktorý môžem venovať svojej rodine, často venujem v prospech a k rozvoju našej obce, lebo mi nie je ľahostajný osud Valaskej! Viete, ľahko je človeka odsúdiť, kritizovať, ohovárať po obci, že nič nevie, že si naložil ako baran na rohy, ale ťažko je pochopiť. Nedá sa uspokojiť potreby a požiadavky všetkých a hneď. V mojich príspevkoch, ktoré budem pravidelne písať, nikdy nenájdete osočovanie, ponížovanie, zhadzovanie druhého, práve naopak, ja sa budem snažiť každého občana vypočuť, pomôcť, poradiť v rámci svojich kompetencií. Vy, ktorí ma poznáte, viete, že som človek, ktorý si ide za svojím cieľom. A mojím jediným cieľom je rozvoj našej krásnej obce a spokojnosť jej obyvateľov.

PaedDr. Matúš MAGERA
– Váš zástupca starostu obce

Zo života obecného zastupiteľstva

Poslanci sa v plnom nasadení pustili do práce. Zmena je život. Výmena ľudí vo verejnom živote tiež. Začala prúdiť nová, čerstvá krv medzi obecným úradom so starostom na čele a novozvolenými poslancami obecného zastupiteľstva. Celá doterajšia činnosť vo verejnom živote sa poriadne prevetrá, niekde možno vznikne prievan, ale ovzdušie sa postupne prečistí, preteplí a všetci spomínaní aktéri začnú krásne spolupracovať pre osôh a dobro celej obce. Tak by to malo byť. Veď obec je ako jeden veľký organizmus. OÚ so starostom ako srdce, poslanci OZ ako okysličená krv, ktorá odvádza kyslík do celého organizmu /k občanovi/ a vracia sa späť k srdcu.

Alebo ako jeden orchester. OÚ- starosta, OZ - poslanci. Len neviem, kto bude kapelníkom a kto vedúcim orchestra. Dôležité je, aby bol zachytený každý falošný tón a výsledná melódia aby lahodila uchu poslucháčom, teda občanom Valaskej.

Ešte jedno prirovnanie mi napadá, ktoré som zachytila na jednom pracovnom stretnutí poslancov so starostom obce. Že by mali byť poslanci strážnymi psami. Ale toto prirovnanie sa mi veľmi nepáči.

Veď každý verejný činiteľ by mal byť čestný a zodpovedný, takže nijaké psy sa tu nemusia prehánat. Dobro to napísal istý Merle Shain: „V podstate jestvujú len dva spôsoby, ako sa postaviť k životu: ako obeť alebo ako udatý bojovník. Musíte sa rozhodnúť, či chcete byť aktívni, alebo pasívni.“

Dost' bolo prirovnávaní, prečítajte si niečo z činnosti komisií OZ.

Mgr. Mária Pacerová

Zasadenie Komisie životného prostredia, poľnohospodárstva a prírodných hodnôt

Dňa 14.4. 2015 sa v zasadačke obecného úradu vo Valaskej konalo druhé zasadanie Komisie životného prostredia, poľnohospodárstva a prírodných hodnôt.

Programom boli tieto body:

1. Otvorenie zasadnutia
2. Rokovací poriadok pre komisie – pripomienkovanie
3. Obhliadka drevín – sídlisko (nová časť Valaskej)
4. Školský rozbor vody zo studničky na sídlisku
5. Prepadové územie nad Tajchom, Stará Valaská
6. Postrehy a podnety občanov obce
7. Diskusia
8. Záver

Predseda komisie PeaDr. Magera privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Členovia komisie si prešli rokovací poriadok.

Tajomníčka komisie pani Trnková informovala komisiu o obhliadke drevín na sídlisku vo Valaskej. Išlo konkrétne o dreviny na Štúrovej ulici č. 480 a 481 – tuje a smrekovec opadavý (výrub - suché), TDH č. 457 a 455 – orezy stromov, Školská ulica – smrek strieborný, borovica lesná (výrub – zasahuje do kanalizácie), TDH 453 – smrek strieborný (výrub – zasahuje do kanalizácie), Hronská ulica 417 – smrek (výrub), obecný cintorín – orez lipy, Tehelná 651/16 – smrek (výrub - ohrozujúce).

PeaDr. Magera informoval o najbližších obhliadkach drevín, ktoré sa budú konať na Piesku a v materskej časti.

Na základnej škole prebehol rozbor vody zo studničky v novej časti Valaskej. Žiaci v teste zistili neprípustné hodnoty baktérií, dusičnanov a dusitanov. Zvýšené hodnoty týchto látok spôsobujú zdravotné problémy. Keďže ide o studničku, z ktorej pijú ľudia aj deti, bolo by potrebné spraviť rozbor v certifikovanom laboratóriu a podľa výsledkov informovať ľudí o skutočnom stave tejto vody.

O prepádovom území nachádzajúcom sa v starej časti Valaskej informoval komisiu pán Múka (predseda oblastnej skupiny Brezno SSJ). Uvedol, že na danom území stále pretrvávajú riziko prepádov a zosuvov. Komisia sa dohodla, že počká na stanovisko jaskyniarov, na základe ktorého sa podniknú ďalšie kroky.

Pani Ing. Slezáková informovala o akcii základnej školy s názvom „Vyčistíme si obec“, ktorá sa koná už piaty rok.

Pani Ing. Slezáková oboznámila komisiu s problémom migrácie žiab v starej časti Valaskej. Migrácia žiab trvá dva až tri týždne na jar. Touto problematikou sa bude komisia zaoberať na ďalšom stretnutí.

Ing. Miriam Murínová

Zápisnica zo zasadnutia kultúrne – športovej komisie, konanej 26. marca 2015

Prítomní: podľa priloženej prezenčnej listiny

Mgr. Robert Hlaváčik – ospravedlnený

Rokovanie otvoril a prítomných privítal predseda komisie p. Marek Poliak.

Pán starosta zdôraznil, že uskutočnenie programov podporí, ale treba dodržať finančný rozpočet a nové nápady prekonzultovať na zastupiteľstve. Nevracat' sa do minulosti.

Informácie spoločenských a športových organizácií o ich činnosti a o plánovaných podujatiach:

ZUŠ – Mgr. Adriana Škrváňová - škola sa rada zapája do diania v obci, po-chválila veľkú podporu zo strany OcÚ hlavne financovanie ozvučenia, osvetlenia, ktorú budú pri svojich vystúpeniach najviac potrebovať. V septembri sa chystajú vystúpiť s väčším dielom v Kultúrnom dome vo Valaskej. Vianočný koncert plánujú uskutočniť v kostole v spolupráci aj s inými organizáciami. Organizáciu podujatí je potrebné robiť s časovým predstihom, kvôli dôkladnej príprave.

P. Poliak - poprosil, aby všetky organizácie špecifikovali svoje finančné požiadavky písomne, aby sa prípadne mohla navrhnuť zmena rozpočtu.

Zároveň zdôraznil, že treba dodržať postup pri žiadosti o financie.

Ing. Anna Fischerová – podrobne informovala o činnosti a aj o pláne práce na tento rok. Cieľom MO MS je hlavne dostať do povedomia ľudí tradičné prvky kultúry, vracat' sa k našim koreňom a zachovávať tradície. Pochválila spoluprácu so školami v obci, ktoré sú kolektívnymi členmi MO MS. Matica si robí aj svoje projekty, nečerpá len z rozpočtu obce.

Spevokol Lipka vystúpi 18.4.2015 na Štúrových dňoch vo Zvolene za prítomnosti predstaviteľov štátu, kde chcú dôstojne reprezentovať obec.

Mgr. Eva Hanková podotkla, že nie je možné dopredu naplánovať všetky akcie a niektoré sa uskutočnia na základe pozvania alebo zaujímavej ponuky (Dni L. Štúra vo Zvolene).

P. starosta vysvetlil, že komisie sú len poradný orgán a nemôže rozhodovať o tom, čo sa v obci bude alebo nebude konať. Kultúrna jeseň začínala roky súťažou o najchutnejšiu harulu v obci, a potom nasledovalo 5 dní kultúrnych programov. Nesúhlasí, aby sa to zrušilo alebo oklieštilo.

Mgr. Štefánia Piliarová – ZŠ – pripomenula zapožičanie čestného názvu školy, stále napredovanie a skvalitňovanie vyučovacích procesov a tiež pomoc pri kultúrnom a spoločenskom živote v obci.

Mgr. Danko Dorková – Špeciálna základná škola – napriek sťaženým podmienkam sa snažia začleniť do života v obci. Finančné prostriedky z rozpočtu obce nečerpajú.

Mgr. Iveta Babčanová – MŠ – dlhoročná spolupráca, učenie a vedenie detí ku kultúre a tradíciám. Navrhla užšiu spoluprácu so školami.

P. Janka Vozáriková - navrhla využívať obecné priestory na podporu tvorivých ľudí vo Valaskej – ľudové remeslo, recitácie – vlastná tvorba, maľba, rezbárstvo.

P. Marek Poliak - navrhol, aby sa o týchto myšlienkach a názoroch informovala verejnosť prostredníctvom valašianskych novín.

Mgr. Eva Kúdelková - JDS – sú účastníkmi na všetkých podujatiach. Reprezentujú obec na športových dňoch, aktívne sa zapájajú do diania v obci a sú radi, že sa môžu stretávať v klube dôchodcov.

P. Vendelín Štrba – futbalový klub má tri družstvá. Treba podporovať športové talenty a vytvárať dobrú spoluprácu s OcÚ Valaská a ŽP – Podbrezová. Zdôraznil potrebu rekonštrukcie multifunkčného ihriska, aby bola dodržaná bezpečnosť. Majstrovské zápasy by sa mali hrať na veľkom ihrisku.

P. Marek Poliak - apeloval na doplnenie dodatku k zmluve so ŽP – Podbrezová a.s.

P. Pavol Benedek - HZ – mrzí ho nezáujem médií o zdokumentovanie valašianskych tradícií – fašiangov.

P. Ján Jenča - navrhol, aby sa kultúrno-spoločenské podujatia zaznamenávali na kameru.

P. Jana Petrásková - kritizovala slabú propagáciu, zlú informovanosť a žiadne plagáty.

P. Blažena Pastírová – poďakovala všetkým, ktorí organizujú kultúru a šport vo Valaskej.

Je potrebné chrániť si prírodnú pamiatku – lipu na cintoríne, odborné ju ošetriť. Tiež navrhla odkúpiť starší dom, kde by sa mohli uchovať historické exponáty. Pamätnú izbu využívať iba na prehliadky a nie rodinné oslavy. Pani Pastírová upozornila, že betlehemci nemajú pôvodné valašianske koše.

Mgr. Ivan Karak – poukázal na dlhoročný a nedoriešený problém osadenia troch betónových stolov v hodnote 2997 €. Tieto stoly sú uložené na prevádzkárňach. Žiada komisiu, aby zabezpečila nápravu.

Najbližšie plánované podujatia:

- Koncert Slovenských učiteľov - 10.4.2015

- Stavanie mája – 30.4.2015

- Deň matiek -10.5.2015 - divadlo

- Deň detí -24.5.2015 (deti na kolobežkách, Smejko a Tanculienka – divadlo)
Výstava „Haiku inak“ potrvá do konca apríla 2015, možnosť objednania knihy v knižnici.

PaedDr. Matúš Magera - prvý júnový týždeň - florbalový turnaj detí v telocvični ZŠ.

P. Danka Králiková vyzdvihla úroveň Festivalu dychových hudieb vo Valaskej, ktorý je druhý najväčší na Slovensku. Budúci rok je jubilejný, preto navrhla rozdeliť festival na dva dni, aby mal každý účinkujúci svoj priestor na prezentáciu.

Jeseň sa bude niesť v znamení 545. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Táto téma je otvorená a všetky myšlienky, návrhy treba monitorovať a k danej téme sa určite komisia ešte stretne.

P. Jana Petrásková - vyjadrila nespokojnosť s kvalitou vystúpenia malých mažoretiek na festivale.

P. Vendelin Štrba - informoval prítomných, že futbalové zápasy je potrebné monitorovať kamerovým systémom. Nedodržanie týchto nariadení je postihnutelné.

P. starosta Ing. Juraj Uhrin – informoval o odmeňovaní kameramana a tiež o tom, či laik dokáže celý zápas zdokumentovať na požadovanej úrovni.

PaedDr. Matúš Magera – informoval, že telocvičňa v ZŠ nespĺňa oficiálne podmienky na florbal.

P. Ján Jenča – upozornil na rozvoj aj iných druhov športu – streľba z malorážky.

P. Marek Poliak - poukázal na zlé financovanie biatlonu. Taktiež zdôraznil, že je potrebné finančne pomôcť skupine športovcov a nie jednotlivcom.

Mgr. Štefánia Piliarová – ZŠ má veľa športovo nadaných detí, ale je problém s trénerstvom.

P. Samuel Poliak - sa priklonil k myšlienke podporovať deti v športovej oblasti.

P. starosta – hovoril, že p. Šulej požiadal o finančnú pomoc pre reprezentantov Kubaliaku a Šimu, ktorí sa pripravujú na svetový pohár.

Rodičia detí majú problém financovať výstroj detí.

Mgr. Pacerová, Ing. Fischerová, Mgr. Hanková – zdôraznili významný medzník v živote Slovákov – 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra. Obec Valaská v úzkej spolupráci s MO MS a jej kolektívnym členom ZŠ - pripraví dôstojnú spomienku na priestoroch obecnej knižnice.

Predsedia a členovia komisií Obecného zastupiteľstva vo Valaskej Informácie o činnosti ďalších komisií neboli doručené do uzávierky obecných novín.

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Druhé zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo dňa 24. 04. 2015 v zasedačke obecného úradu. Starosta obce privítal prítomných a otvoril rokovanie obecného zastupiteľstva a oboznámil ich s programom rokovania. Po niekoľkých pozmeňujúcich návrhoch poslancov bol program rokovania schválený. Vzhľadom k tomu, že program rokovania bol rozsiahly, uvádzame len najdôležitejšie body programu. V úvode poslanci zoberali na vedomie dokumenty predložené hlavným kontrolórom. Potom poslanci schválili zmenu rozpočtu obce, Rokovací poriadok komisií obecného zastupiteľstva a Zásady odmeňovania poslancov obecného zastupiteľstva. Ďalej odsúhlasili personálne zmeny v komisii životného prostredia, poľnohospodárstva a prírodných hodnôt, v komisii pre sociálne veci a školstvo, v redakčnej rade Valaštianskeho hlásnika, v rade školy materskej školy a v rade školy základnej umeleckej školy. Poslanci ďalej žiadali obecný úrad, aby bolo zabezpečené zverejnenie všetkých platných VZN obce, žiadali o účasť na valnom zhromaždení Valby, s.r.o.. Finančná komisia návrh na aktualizáciu VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce prijala. V bode „Rôzne“ poslanci schválili odkúpenie časti pozemku pre Jolanu Kučerovú, MUDr. Juraja

Pepicha, Františka Bubelínyho a Máriu Bubelínovú a pre Emila Babica, neschválili zámenu pozemku pre Milana Ťažkého a schválili odkúpenie pozemku pre Milana Ťažkého. V ďalšom bode neodporučili odkúpiť rodinný dom rodiny Oračkovej z Piesku. Poslanci odporučili starostovi obce zabezpečiť a následne predložiť cenové ponuky na vypracovanie projektov na akcie „Cesta Pod Hrbom“, „Vybudovanie chodníka pre peších na ulici Strojárskej, Piesok“, „Dobudovanie ulice Kpt. Jána Nálepku“, a „Vybudovanie prístupovej cesty Pod Lipovou“ a návrh na umiestnenie spomaľovacích prahov v rôznych častiach obce. Poslanci ďalej schválili odpredaj pozemkov pod garážami pre viacerých žiadateľov, žiadali starostu obce o vyhlásenie súťaže pre zabezpečenie ozvučenia kultúrnych akcií organizovaných obcou o zabezpečenie profesionálneho rozboru vody zo studničky na Chalupkovej ulici a o vstúpenie do jednania s mestskou políciou v Brezne za účelom prerokovania možnosti zabezpečovania ochrany majetku a práv občanov na území obce Valaská. Po diskusii starosta obce ukončil rokovanie a poďakoval prítomným za aktívnu účasť na rokovaní.

Ing. Peter Minárik
prednosta úradu

Dňa 22.4.2015 sa konalo rokovanie obecného zastupiteľstva (OcZ), na ktoré som predkladal do programu rokovania 4 body.

Prvým bodom bola Správa o kontrole plnenia uznesení OcZ. Povinnosť predkladať túto správu na každé rokovanie OcZ mám stanovenú v Rokovacom poriadku OcZ obce Valaská. V tejto správe hodnotím v akom stave sú plnenia uznesení z OcZ za predchádzajúce obdobia (uznesenie môže byť splnené, v plnení, zrušené alebo nesplnené). Túto správu vypracovávam od júna 2013, ako som nastúpil do funkcie HK obce a postupne na každé rokovanie ju aktualizujem. Touto správou upozorňujem OcZ na uznesenia, ktoré ešte neboli splnené alebo ktoré sú v plnení a v budúcnosti sa jednotlivým uzneseniam treba podrobnejšie venovať, aby sme mohli skonštatovať ich splnenie. OcZ zoberalo správu na vedomie uznesením číslo 56/2015.

Druhým bodom bola Správa o kontrolnej činnosti HK za rok 2014, ktorá bola spracovaná v zmysle zákona o obecnom zriadení 369/1990 Zb. Táto správa bola zaradená do programu rokovania aj dňa 25.2.2015, ale z dôvodu mojej neprítomnosti bolo jej prerokovanie stiahnuté z rokovania. V tejto správe rekapitulujem rok 2014 z pohľadu výkonu mojej činnosti. V správe stručne uvádzam jednotlivé kontroly, ktoré boli vykonané v roku 2014 (aj so zisteniami jednotlivých nedostatkov), stanoviská, ktoré som spracoval, stretnutia sekcie HK a školenia, ktorých som sa zúčastnil na získanie nových odborných vedomostí potrebných na výkon mojej funkcie. OcZ zoberalo správu na vedomie uznesením číslo 57/2015.

Slovo kontrolóra obce

Tretím bodom bola Správa z následnej finančnej kontroly 1/2015. Cieľom kontroly bolo preveriť prideľovanie a financovanie služobných mobilných telefónov a mobilného internetového pripojenia za rok 2014. Pri tejto kontrole som poukázal najmä na nedostatok - nedôsledné sledovanie jedného telefónneho čísla. V súčasnosti už došlo k náprave, t.j. k zrušeniu jedného telefónneho čísla a zároveň boli ukončené mobilné internetové pripojenia. V súvislosti s touto kontrolou boli na rokovaní OcZ poslancami uložené nové uznesenia a to uznesenie č. 58/2015 (žiadosť o zrušenie zmluvy s firmou PAYLESS, s.r.o., ktorá vykonáva pre obec audit aktuálnych telefónnych kontraktov) a uznesenie č. 59/2015 (žiadosť o predloženie výpisu hovorov z nedôsledne sledovaného čísla). OcZ zoberalo správu na vedomie uznesením číslo 60/2015.

Štvrtým bodom bola Správa z následnej finančnej kontroly 2/2015. Túto kontrolu som vykonal na základe podnetu. Cieľom kontroly bolo preveriť, akou formou a za akú cenu boli zakúpené exteriérové betónové stoly na stolný tenis v roku 2011. Vo výsledku kontroly opisujem postup, akou obec postupovala pri kúpe stolov. Medzi hlavné zistené nedostatky patria - nezverejnená objednávka v zmysle zákona, obec pri kúpe stolov čerpala výdavky nad rámec schváleného rozpočtu a najmä nedokonalé vykonanie predbežnej finančnej kontroly prednostom OÚ. Za neehospodárne považujem, že stoly k dnešnému dňu ešte neboli osadené a nemôžu slúžiť v prospech občanov obce. V súvislosti s touto kontrolou bolo na

rokovaní OcZ poslancami uložené nové uznesenie a to uznesenie č. 61/2015 (žiadosť, aby vyvodil opatrenia voči zodpovedným osobám a informoval o tom poslancov OcZ). OcZ zoberalo správu na vedomie uznesením číslo 62/2015.

Všetky výsledky zo správ, ktoré boli zoberaté na vedomie OcZ budem postupne zverejňovať na webovom sídle obce, a samozrejme budú k nahliadnutiu všetkým občanom obce.

Po zhodnotení výsledkov mojej kontrolnej činnosti v roku 2014 (pri 40 % pracovnom úväzku) môžem s plnou zodpovednosťou konštatovať, že naďalej budem dôsledne postupovať podľa jej zákonných pravidiel a následne ňou overovať objektivitu stav kontrolovaných skutočností, ich súlad so všeobecne záväznými predpismi a internými predpismi riadenia, a to najmä s dôrazom na dodržiavanie zásad hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti pri hospodárení s prostriedkami obce Valaská ako verejnými prostriedkami. Svojou prácou sa snažím poukázvať na jednotlivé nedostatky, ktoré vznikajú pri práci obecného úradu a zároveň sa zúčastňovať na ich odstraňovaní. Nesmie nastať situácia z roku 2011 a roku 2012, kedy došlo k viacerým závažným porušeniam zákonov, na ktoré poukazovala aj správa NKÚ a samozrejme aj trestnoprávne odsúdenie starostu obce ako štatutára. O týchto závažných nedostatkoch som informoval poslancov aj ako občan najmä v rokoch 2012 a 2013 a je len veľmi ťažko pochopiteľné, prečo práve v tomto kritickom období neboli inicializované viaceré vnútorné kontroly na zistenie skutočného stavu.

Ing. Martin Havaš – HK obce Valaská

Tvoja matka

Najskôr tu bola túžba po dieťatku
sladká,
potom bolesť,
ale aj šťastím rozžiarené oči.
Pri postielke prebdené nekonečné
noci.

Nežná ruka,
čo detské čielko hladká, prvé bóle
tíši.
Takto to chodí v tejto ľudskej ríši.

Nebeské oči plné láskavosti a hrejivého
slnka.
A pod nimi jemné vrásky,
jemné, ako pavučinka.

U iných zas oči hnedé,
ako čerstvo rozoraná zem,
či ako zeleň jarných strání.
Tak veľmi ich miluješ.
Tie oči nekonečne drahé
a pár nežných dlaní.

Ľahučký krok ostrážitej lane
vlastný je tej tvojej mame.
Pripravenej k pomoci vždy odhodlane.

Usmievavej i prísnej zároveň.
Rozjasňuje každučký tvoj deň.
Prvá učiteľka, lekárka, pestúnka,
ale nadovšetko najlepšia priateľka.

Život ťa neustále utvrdzuje v tom,
že je spolu s tvojím otcom,
najväčšou oporou a istotou.
Ako v lese zdravý strom.

Keď dorastieš a rodičom ubudne síl,
buď vďačne najväčšou oporou a
istotou ty im.
V živote sa ti to raz isto vráti.
Nič z preukázanej láskavosti sa
nestráti.

Nech ako zo studne bezodnej
prúdi k tebe od tvojej matky,
prúd vrúcnej pomáhajúcej lásky,
ktorú raz, ako dar nevidaný,
budeš odovzdávať iným.

Mária Pacerová

S mamou sa žije ľahšie

Pod Andami žil raz jeden mierumilovný kmeň. Jedného dňa napadla osadu banda zúrivých vykrádačov, ktorá mala svoj tábor skrytý vo veľkých výšinách. Medzi koristou, ktorú si odnášali, bolo aj dieťa - syn rodiny, ktorá žila pod horami. Ľudia spod hôr nevedeli, ako vystúpiť do vrchov. Nepoznali chodníky, ktoré používali zloději. V skalnatom teréne nevedeli nájsť týchto ľudí ani ich stopy. Napriek tomu vyslali skupinu svojich najlepších bojovníkov do vrchov, aby dieťa priniesli...

Mesiac máj je jedným z mesiacov osobitne zasväteným Panne Márii, našej nebeskej Matke. Keď počujeme meno Panna Mária, určite sa nám mnohým vybaví množstvo vlastností a privilégií spájajúcich sa s jej menom. Napr.: Sedembolestná Panna Mária, Panna Mária ružencová, Nepoškvrnená počatá, Kráľovná mája...atď. Všetky tieto vlastnosti a tituly patria matke všetkých veriacich - Panne Márii, Kristovej i našej matke.

V evanjeliu podľa Marka sa píše: „Tu mu prinášali deti, aby sa ich dotkol. Ale učeníci ich okrikovali. Keď to Ježiš videl, namrzený im povedal: „Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo. Veru, hovorím vám, kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň. Potom ich objímal, kládol na ne ruky a požehnával ich.“ (Mk 10, 13 - 16)

Do pozornosti nám zaznieva veta: „Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň!“ Dieťaťu je prirodzené, že dôveruje. Na prvom mieste svojej mame. Preto je prvotné puto medzi dieťaťom a mamou nielen najsilnejšie, ale zároveň aj životodarné.

Máriino poslanie je neoddeliteľne spojené s Kristom a priamo z neho vyplýva. Toto spojenie matky so Synom na diele spásy sa prejavuje od chvíle panenského počatia Krista až po jeho smrť. Osobitne je zjavené v hodine jeho umučenia. Po nanebovystúpení svojho Syna Mária pomáhala svojimi modlitbami pri počiatkoch Cirkvi. Spolu s apoštolmi a niekoľkými ženami vidíme aj Máriu vyprosovať svojimi modlitbami dar Ducha Svätého, ktorý ju zatienil už pri zvestovaní. Pred vtelením Božieho Syna a pred zoslaním Ducha Svätého jej modlitba jedinečným spôsobom spolupracuje na dobrotivom Božom pláne spásy: vo chvíli zvestovania a počatia Božieho Syna, počas Turíc na formovaní Cirkvi, orodovanie u Syna na svadbe v Káne Galilejskej a v hodine novej zmluvy pri kríži. Mária ako Božia matka a Vykupiteľova matka je vypočutá... lebo (svojou) láskou a bezhraničnou dôverou spolupracovala.

Mária je matka Kristova, aj matka Cirkvi a tým pádom aj naša matka - matka všetkých veriacich. Toto je Mária, naša mama. Ona s láskou spolupracovala, aby sa uskutočnil Boží plán spásy, aby Boh mohol vyliat svoju lásku na celé ľudstvo. Ako starostlivá a milujúca mama bude aj nám napomoci a nablízku. Sme si vedomí tejto jej pomoci a jej lásky? Ak sme si vedomí, vieme ju aj prijať? Byť za ňu vďačný? Sv. Ján Pavol II. bol hďadám tým najkrajším a najlepším príkladom synovskej oddanosti našej nebeskej Matke. Taký bol celý jeho život, modlitba i smrť. Nie nadarmo bolo jeho heslom: „TOTUS TUUS“ - „CELÝ TVOJ“ Matka Božia.

„Pod Andami žil raz jeden mierumilovný kmeň. Jedného dňa napadla osadu banda zúrivých vykrádačov, ktorá mala svoj tábor skrytý v závrtných výšinách. Medzi koristou, ktorú si odnášali, bolo aj dieťa, syn rodiny, ktorá žila pod horami. Ľudia spod hôr nevedeli, ako vystúpiť do vrchov. Nepoznali chodníky, ktoré používali zloději. V skalnatom teréne nevedeli nájsť týchto ľudí ani ich stopy. Napriek tomu vyslali skupinu svojich najlepších bojovníkov do vrchov, aby dieťa priniesli. Muži začínali svoj výstup najprv jedným, potom druhým spôsobom. Vyskúšali jeden chodník, potom druhý. Po niekoľkých dňoch veľkého úsilia sa im podarilo vystúpiť vyššie asi o sto metrov. Vyčerpaní muži z doliny sa vzdali a pripravovali sa na návrat dole do osady. V tom zbadali, ako sa k nim blíži matka dieťaťa. Zostupovala z vrchu, na ktorý nevedeli vystúpiť. Videli, ako si niesla v batohu na chrbte dieťa. Ako sa jej to podarilo? Jeden z nich jej povedal: „Nám sa nepodarilo vystúpiť na tento vrch. Ako sa to podarilo tebe, keď sa to nepodarilo nám, najsilnejším mužom z osady?“ Žena len pokrčila plecami a povedala: „Nebolo to vaše dieťa.“

Bol to pôsobivý príklad materinskej lásky a oddanosti, bezhraničnej pomoci milujúcej matky. Môžeme pochybovať alebo neveriť v lásku a pomoc Panny Márie svojim deťom; teda nám?! Nech by sme vedeli rozoznať vo svojom živote túto pomoc našej nebeskej mamy. Aby sme s dôverou k nej prichádzali. Aby sme každý deň dokázali nájsť vo svojom živote pomoc a pôsobenie Panny Márie. A aby sme aspoň po malých krokoch, robených s trpezlivosťou každý deň, vedeli sa s čoraz väčšou a väčšou dôverou a jednoduchosťou dieťaťa odovzdať našej Matke, Panne Márii.

A na záver jeden postreh: „Profesor kardiológie priviedol raz študentov do laboratória anatómie na univerzite. Pozorovali niektoré orgány a všimli si nesmierne veľké srdce. Profesor sa spýtal poslucháčov, či by vedeli povedať, a určiť, na akú chorobu tá osoba umrela. „Ja viem,“ povedal mladík veľmi vážnym tónom. „BOLO TO SRDCE MATKY.“

Roman Kupčák, duchovný otec farnosti Valaskej

Dňa 10.5.2015 mohli občania Valaskej pri príležitosti Dňa matiek vidieť predstavenie divadelného súboru Ráztočan Trójsky kôň. Predstavenie zo súčasnosti malo nádych úsmevnej emancipácie žien. Každá žena pri vstupe dostala malý darček vyrobený žiakmi ZŠ J. Simana vo Valaskej.

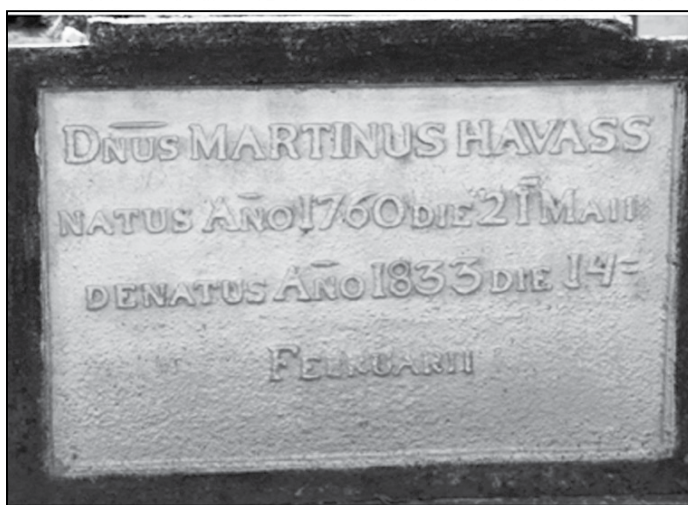
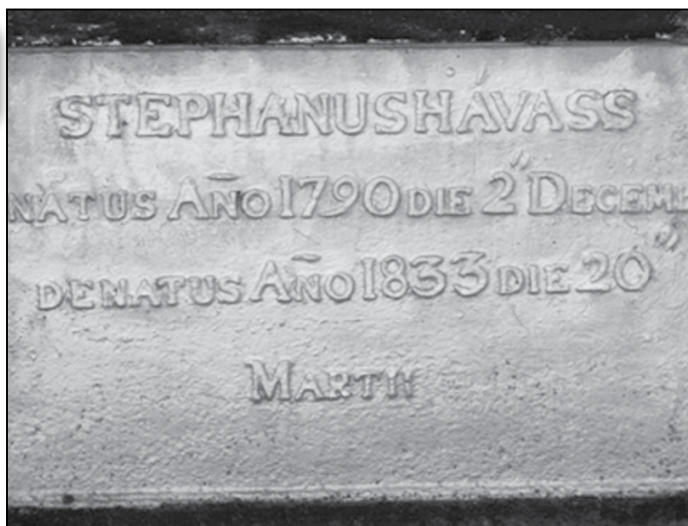
Čo rozprávali pamätníci

O KOVÁČOCH

Kováčske remeslo bolo pre život našich predkov jedným z najdôležitejších. Dedinskí kováči vyrábali pracovné nástroje a iné kované veci potrebné pre obyvateľstvo. V čase, keď sa Valaštania zaoberali vo veľkej miere povozníctvom, bolo potrebné podkúvať kone a voly, vyrábať reťaze a kovania pre vozy. Táto práca musela byť odvedená kvalitne, lebo ináč by boli gazdovia kováča hnali.

Stará „šmitna dedinská“ /kováčska šmykňa, vyhňa/, ktorú spomína richtár Martin Babicz v liste vrchnosti z roku 1723, stála na obecnom priestranstve, blízko miesta, kde sa dnes nachádza Kaplnka sv. Jána Krstiteľa. Pracovali v nej kováčski majstri z rodu Havašovcov. Tento rod sa presídlil do Valaskej z južnej časti Uhorska v čase, keď tam šarapatili Turci. V prvej polovici 19. storočia bol majstrom kováčskeho remesla Ján Havaš, otec šiestich synov. Pretože všetci boli nadaní, vynikali veľkými schopnosťami, dal ich na štúdiá. Neskôr zastávali významné funkcie v rôznych častiach Rakúsko-Uhorska. Po smrti otca synovia splnili jeho poslednú vôľu a v roku 1846 dali vystaviť oproti rodného domu Kaplnku sv. Jána Krstiteľa. V tom čase už stála nová „šmykňa“ na mieste dnešného obchodu v starej Valaskej. Pracovali v nej kováči z druhej vetvy Havašovského rodu. Služby kováčov vyhľadávali aj pcestní, ktorí sa zastavili v panskom hostinci. Ten stál oproti, z druhej strany cesty. Bola tam možnosť prenocovať aj so záprahom a vozom v halaši. Okolo roku 1900 pracoval v novej vyhni majster Ignác Havaš, pomerne majetný človek, člen obecnej rady. Vlastnil pozemky, /napr. Kováčov vršok/ aj dobytok. Mal dve deti, dcéru Annu a syna Štefana, ktorý ešte nebol plnoletý, keď umrela matka, kováčova žena. Kováč potreboval v dome ženskú ruku, preto sa druhýkrát oženil so staršou vdovou. Aj keď netrpeli núdzou, boli to šetrní ľudia. Stará pani predávala mlieko. Deti zo susedstva, dnes ženy v pokročilom veku, spomínali, že kováčova žena mala sukňu samá záplata, ale zato čistú. Často bolo odtiaľ doďaleka cítiť vôňu kysnutých tvarohových koláčov - rožkov. Keď prišli deti s „kandličkami“ po mlieko ku starej kováčke, občas ich tými koláčmi ponúkla. Značila si čiarkami na dvere, kto koľko mlieka odobral, lebo vyplácalo sa na konci mesiaca. Peniaze si ukladala do „štrímflí“ /pančuchy/, ktorú držala pod „strožliakom“ /slamníkom/. V robotníckych a remeselníckych rodinách väčšinou chovali len kozy. V zime, keď nedojili, aj dievčatko z rodiny príbuznej kováčovi chodilo po mlieko ku tetke. Malá Katarínka mala viac súrodencov a peňazí nazvyš nebolo. Keď tetka urobila ďalšiu čiarku na dvere a odišla do komory naliať mlieka, Katka zavše čiarku zotrela. Po smrti majstra Ignáca zdedil vyhňu, aj kamenný dom pri nej, syn Štefan. Pokračoval v kováčskom remesle, oženil sa s dievčinou zo susedstva a stal sa otcom dvoch synov. Zomrel v mladom veku, keď jeho synovia boli ešte malí. Mladá vdova po kováčovi Štefanovi predala vyhňu aj s domom obci. Staré kamenné stavby obecní predstavitelia dali zbúrať a na tomto mieste bola v roku 1931 postavená budova „Potravného družstva“, neskôr nazývaná konzum. /Predajňa potravín v starej Valaskej./ Pri výstavbe „Potravného družstva“ bolo zistené, že sa na týchto miestach nachádzal v dávnych dobách cintorín. Keď toto územie zabrali pod svoje stavby Havašovci, o cintoríne a drevenej kaplnke sa ďalšie pokolenia dozvedali len z rozprávania starcov a z kroník. Možno aj to bol jeden z dôvodov, prečo sa rozhodol majster kováč Ján Havaš, vystaviť novú kaplnku, čo sa pre rôzne prekážky podarilo až jeho synom, za podpory vtedajšieho valašianskeho kňaza Jozefa Vadányho.

Pri vyhni mal kováč Ignác Havaš postavenú veľkú drevenú pajtu /humno/. Túto si každoročne v lete prenajímal majster Hubáček z Moravy. Prišiel na voze prikrýtom plachtou, s pracovným náradím a s celou rodinou. Brúsil nože, nožnice na strihanie oviec, kosáky, kosačky, motyky a ostatné nástroje. Taktiež opravoval pokazené dáždnyky. Žena majstra Hubáčka zbierala v rodinách po dedine pokazené dáždnyky, následne roznášala opravené. Keď niektorá žena z dediny išla za slnečného počasia s dáždnikom, volali za ňou: „Chodíš s ambrélom ako Hubáčečka“. Starší ľudia to povedia aj v dnešnej dobe.

Tak ako zanikli Havašovské šmykne, tak sa vytrácajú aj spomienky na kováčov z tohto rodu. Dnes už veľa o nich nevedia ani potomkovia. Nedávno zosnulá teta Janka-Katarína Krupová, rod. Havašová opatrovala hroby predkov so starými, historickými náhrobnými tabuľkami. Na základe jej spomienok a tiež za pomoci tety Agnesy Siládieovej som získala predstavu o Havašovskej starej vyhni. Aj pán Cyril Krbyla mi bol rozprával o tom, ako boli pri ceste o drúky priviazané kone a voly, ktoré čakali na podkúvanie. Chlapci sa radi hrávali v blízkosti, pozorovali prácu kováčov. Vnučkovia starej kováčky, Viktor a Jožko Lehotský, tí museli chodiť pomáhať, ťahať mechy a nanosiť vodu.

Mária Luptáková

Obec Valaská hľadá do skráteného pracovného pomeru na 9 mesiacov koordinátora.

Pracovné miesto je vhodné len pre uchádzača o zamestnanie, ktorý je v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov alebo uchádzač starší ako 50 rokov veku, ktorý je v evidencii najmenej 3 po sebe nasledujúce mesiace. Náplňou práce je koordinovanie aktívnych pracovníkov a pracovníkov, ktorí vykonávajú menšie obecné služby. Požadujeme samostatnosť, komunikáciu (jednanie s ľuďmi) a chuť pracovať. Svoje žiadosti prosím posielajte na mail sluzby@valaska.sk, osobne na sekretariát Obecného úradu vo Valaskej alebo referentke „služby obyvateľstvu“ do 29. mája 2015.

Čo nás páli...

Pokúsme sa to slušným spôsobom uhasiť, nájsť riešenie, robiť kompromisy, poradiť, pomôcť, vyjadriť svoj názor.

/Podnety od občanov, problémy, s ktorými si nevedia poradiť./

Pozitívne myslenie, zdá sa, je veľmi dôležité a dá sa povedať aj produktívne. Niekedy mi však tento názor pripadá ako módna vlna prichádzajúca, valiaca sa na nás zo všetkých strán. Dáte priateľke z detstva svoju mailovú adresu a hoci vás spája len niekoľko týždňov letných prázdnin z detstva, pošle vám overené múdrosti o pozitívnom myslení, ktoré v podobnom znení už máte z kníh a iných zdrojov.

Zdá sa, že vždy niekoho táto módna vlna osloví a chcú to podať ďalej svojim známym, priateľom. Ale stačí to k náprave a skvalitneniu nášho života? Nestačí! Človek nemá len pozitívne myslieť, ale aj konať!

Ak sa niečo dobré, pozitívne vo mne ozve, čo prinesie ošoh aj iným, potom áno, myslíme, konajme, žime pozitívne. Aby sme sa však posunuli ďalej, musíme aj kriticky prehodnocovať svoje myslenie, skutky, vyvodzovať zodpovednosť, hľadať slušným spôsobom riešenia, priznať si chyby, ponúknuť odôvodnenia, môcť svoje konanie obhájiť, dostať možnosť napraviť chybu a nie sa deptať navzájom, vernejšie sa vysmievať.

To nie, tadiaľ cesta nevedie. Ani iným by to nebolo príjemné. Nie nadarmo sa hovorí: „Rob inému to, čo chceš, aby iní robili tebe, nerob iným to, čo nechceš, aby iní robili tebe.“ Veď čo dáš, dostaneš späť. Nemôžeme byť šťastní, ak sú ľudia okolo nás nešťastní. Z nešťastného človeka sa môže napokon stať zlý človek. Zatrpkne a nedokáže pomôcť iným, ani sebe.

Dajme si šancu stať sa dobrými ľuďmi, dobrými občanmi. Upozorňujme, poukazujme na zlé, ale konštruktívne. Hľadáme, ponúkajme iné možnosti, riešenia, ale nebudme k sebe zlí, zákerní, nenávisní, závistliví. Veď žijeme v jednej obci! Ak tu chceme byť šťastní, mali by sme byť nápomocní všade tam, kde sa nám dá.

Myslíte, že sa to nedá? Vyjadrite svoj názor v našich novinách!

DETI V OHROZENÍ ?

Detské ihrisko, ktoré je už niekoľko rokov pýchou Valaskej a jeho bezpečnosť nám závidia rodičia z okolitých obcí a Brezna. V súčasnosti sa môže stať hrozbou pre deti. Dôvodom je, že ihrisko zostalo bez dozoru a jeho 24 – hodinová voľná prevádzka dáva možnosť rôznym skupinkám na stretávanie sa v jeho priestoroch v denných a nočných hodinách. Rodičia sa môžu obávať rozbitého skla, exkrementov, ako aj iných nebezpečných predmetov ohrozujúcich zdravie detí. Ako poslankyňa som dala podnet na riešenie tohto problému a dúfam, že ma rodičia v tom podpora.

Milena Dobrotová

Deň ZEME

Takmer každý deň v roku je určený ako významný deň a skoro všetko, na čo si spomenieme, má svoj svetový deň, napr. Svetový deň tučňakov, Svetový deň hypertenzie, besnoty, mlieka v školách... a medzi týmito ničotnosťami všedných dní je zamiešaný Deň Zeme. Ej, veru je to smutný sviatok, keď pri každoročnom zbieraní smetí dúfajúc, že už o rok nebude čo zbierať, zasme akí sme my ľudia hlúpi. Možno veľa z vás cestovalo a vie, že podľa ne/poriadku či už v uliciach miest alebo v prírode, sa dá ľahko poznať vyspelosť ľudí. Rovnako ako pri pohľade do dvora alebo na okolie "činzáku" poznáme, akí ľudia v ňom žijú. Žiaľ, po sobotnej prechádzke musím konštatovať, že tu o vyspelosti vôbec nemožno hovoriť, práve naopak sa zdá, že s tou našou nevyspelosťou sa to iba zhoršuje! Keď sme pred pár rokmi začali zbierať smeti, nikto nebol prekvapený ich veľkým množstvom. Vieme dobre, že komunizmus a porevolučné roky s heslom Zem dala - zem vzala, veľké environmentálne ctenie v nás nevybudovali, že uvoľnenie mravov, a tým spôsobený morálny úpadok zapríčinili, že sme sa stali bezcitnými a bezohľadnými, čo sa následne muselo prejaviť aj na našom prostredí, v ktorom žijeme a ktoré je našou vizitkou! Určite prechádzame aj v tejto oblasti vývojom! Máme predsa separovaný odpad, zberný dvor, ochranu prírody a kopec výdobytkov vyspelých národov. Mám ale pocit, že pre mnohých je to skôr otravná povinnosť, ako spôsob, ako zlepšiť náš život a prostredie okolo nás. Svedčí o tom každoročne nazbierané množstvo smetí, ktoré by sa predsa malo každým rokom znižovať! Nie je tomu, žiaľ, tak. Možno sa vám pri čítaní vybavil aj váš zážitok

so smetím okolo nás a s ľuďmi, ktorí ho robia. Nič príjemné, ba opovrhnutia hodné! No vedzte, že sme všetci spoluzodpovední za to všetko! Veď ako tupec-tupý s mozgom zmračeným alkoholom a životnou situáciou sťahovaný hlbšie do bahna svojich pochybení, príde na to, prečo by mal hádzat odpadky do koša, keď človek podľa zovňajšku patriaci k tým šťastne narodeným mu ide zlým príkladom! Ako môže nevedomelý dospieť k uvedomeniu! No predsa tak, že sa bude od vedomého učiť a nechá sa vedomím viesť! A čo má robiť, ak mu žiadne vedenie nie je poskytnuté? Nechaný napospas to robí ako vie. Nanešťastie nevie! No my, čo sa ako-tak uvedomujeme (aj keď to tiež ktoviečo nie je), nerobíme nič! Akurát kritizujeme a v tom sme majstri! Malo by to byť tak, že múdri vedú hlúpych, no keď sú múdri nečinní, sú zodpovední za vzniknutú situáciu. Možno keby ste si prečítali niektoré z diel Ľudovíta Štúra, spoznali odkaz tohto múdreho človeka, nie nadarmo nazývaného buditeľom, pomohlo by to prebudiť v prvom rade vás, ktorí ste obdarení k tomu, aby ste svojim aktívnym životom prispeli k všeobecnému zlepšeniu! Hodnotiť iných nie je nikomu na osoh! Namietnete isto, ak by aj bolo možné zmeniť niečo, bude to veľmi ťažké, takže vlastne nemožné. Skúste vy, čo ste toho schopní, v tichu svojho vnútra pestovať aspoň myšlienku na to. Možno nám vyrastie v krásny kvet pre blaho nás všetkých! Preto neapelujem na tých, čo robia neporiadok. Na tých múdrych ľudí s duchom živým, ktorí ešte spia, apelujem! Prebudte sa! Spojme svoje sily v myšlienke na lepší zajtrajšok, pamätajúc na svoju zodpovednosť! Možno sa o rok stretneme pri zbieraní toho neporiadku, ktorí sme tu aj my pomohli pestovať!

Juraj Zelenčík

22. apríl poznáme ako Deň Zeme, a tak sme sa už po tretí raz rozhodli osláviť tento „sviatok“ zbieraním odpadkov, ktorých je všade neúrekom. Zraz bol 26.4. 2015 o desiatej hodine pred hasičskou zbrojnicou. Zišli sme sa v hojnom počte – až 13 dobrovoľníkov z Valaskej, Brezna, Beňuša a dokonca aj z Detvy. Rozdelili sme si vrecia a s úsmevom na tvári sme vykročili do Potôčkov. Jedna skupina prešla cez Ždiarik, druhá cez Malé Potôčky a tretia cez Veľké Potôčky. V lese sme nezažili žiadne prekvapenie hlavne čo sa týka nás bez-

ohľadných tvorov – ľudí. Celou cestou nás sprevádzali plastové a sklenené fľaše, igelitové vrecká a hocijaké kusy odevov, ktoré boli len tak pohodené alebo dokonca aj dobre ukryté v lese či kríkoch. Je smutné, že niektorí ľudia sa zrejme riadia heslom „čo oči nevidia, srdce nebolí“. Len neviem, či ten odpad ukrývajú pred zrakom „Pani prírody“ alebo pred svojim svedomím, aj keď pochybujem, že takíto ľudia nejaké svedomie majú. No každopádne výsledkom našej práce bolo 18 vriec odpadu, ktoré nám pomáhal zviest na štvorkolke Jakub Vích, za čo mu veľmi pekne ĎAKUJEME, pretože si neviem predstaviť, ako by sme si s tým množstvom odpadu poradili. Poďakovanie patrí takisto všetkým účastníkom, ktorí nestrácajú nádej, že raz sa budeme môcť prejsť po lese bez toho, aby sme museli zbierať odpad po tých, ktorí si vstup do lesa ani nezaslúžia. Škoda, že sme sa ešte nenaučili, že keď škodíme prírode, škodíme v prvom rade sebe. Som zvedavá, do kedy nám to ešte bude „Matička Zem“ tolerovať.

Ing. Dominika Schallerová

Tento rok sme **Deň Zeme** oslávi- li netradične – okrem samotného čistenia obce sa naši žiaci z tretieho až siedmeho ročníka zúčastnili aj ekoaktivít vo Vydrove a dve triedy žiakov z deviatych ročníkov boli so svojimi vyučujúcimi čistiť prírodu v Hronci. Na samotné upratovanie našej obce zostali len prváci, druháci, ôsmaci a jedna trieda deviatakov.

OU vo Valaskej nás zásobil plasto- vými vrecami. Okrem nás – žiakov ZŠ Jaroslava Simana vo Valaskej sa akcie aktívne zúčastnili aj naši škôl- kari z MŠ vo Valaskej so svojimi pani učiteľkami a žiaci ŠZŠI vo Valaskej, tiež so svojimi pani učiteľkami. Po- máhali nám aj *naše dôchodkyne*. Všetkým zúčastneným patrí veľké poďakovanie!

Rozdelili sme sa na päť skupín – Lipová, Chvatimech, materská časť Valaskej, okolie Hrona a nová časť Valaskej. Pretože nás bolo menej ako po iné roky, tak sme sa nestretli na námestí, ale žiaci vychádzali spred svojich škôl.

Počas upratovania obce sme si s deťmi všimli, že sme vyzbierali o čosi menej odpadkov ako po iné

roky. Skonštatovali sme, že v obci je akosi čistejšie. Začína sa prejavovať to, že je to už piaty ročník čistenia obce a že občania si viac dávajú po- zor na svoje odpadky??? Alebo len usilovnejšie pracujú pracovníci na aktívnych prácach?

V každom prípade bolo po obci odpadkov porozhadzovaných me- nej a je len na nás všetkých, ako dlho to vydrží! Myslím si, že stojí za to nevzdávať sa, starať sa o poriadok a v prípade porušovania, nebáť sa upozorňovať na veci, ktoré sa nám nepáčia.

Nemusíme byť ekologickými bo- jovníkmi, aby sme prispeli k zmene nášho každodenného života. Zákla- dom je ohľaduplnosť – voči prírode, ľuďom, našej rodine a deťom. Mali by sme ísť príkladom. Dôležitá je zmena myslenia každého jedného z nás, uvedomenie si vlastnej dôle- žitosti a aj veľkej zodpovednosti! Naučili sme sa vypínať svetlo pri odchode z miestnosti, zohrievať len potrebné množstvo vody a obliecť si sveter a pohodlné ponožky na- miestom zapínania radiátorov. Vytrvaj- me aj v triedení odpadu, staraní sa

Vyzbierané odpadky z okolia Hrona

o zeleň, chránené živočíchy. Šetríme zdroje – je to nielen ekologické, ale aj ekonomické.

Trvalo udržateľný spôsob života vyžaduje ohľaduplnosť. Môžeme sa naučiť používať prírodné čistiace prostriedky so sviežou vôňou. Sôda bikarbóna, soľ, citrónová šťava a vinny ocot sú prostriedky, ktoré sa

nájdu v každej domácnosti. Môže- me pestovať zemiaky vo vedre na balkóne, šalát v kuchyni, bylinky v obývacej izbe. Rastliny produkujú kyslík a zvlhčujú prostredie, čím sprí- jemňujú bývanie.

Ing. Zuzana Slezáková
koordinátorka ekologickej výchovy ZŠ
Jaroslava Simana

V blízkosti našej školy sa nachádza studnička. Obyvatelia našej obce si chodia sem po vodu hlavne na polievanie kvetov, ale aj na pitie. Deti, ktorým sa nechce ísť domov napiť, tak sa chodia napiť vody sem.

Vždy na jar je to v našej obci dosť zlé – odpadky sú porozhadzované všade, aj pri studničke. Preto sme sa rozhodli najskôr ísť okolie prameňa vyčistiť a potom sme odobrali vzorky vody.

Prinesené vzorky vody zo studničky sme v škole začali skúmať presne podľa pokynov z metodiky Voda - prameň života. Použili sme testovaciu sadu, ktorú nám zaslal Strom života.

Získali sme takéto **výsledky: podčiarknuté sú nevyhovujúce hodnoty.**

Prítomnosť baktérií pozitívny test, prítomnosť medi 0 – 0,5 ppm, prítomnosť železa 0,1 ppm, prítomnosť dusičnanov 50 ppm, dusitanov 1,5 ppm, pH 6,5. Tvrdosť 250, chlór 0, olovo - nevyšiel test, pesticídy - nevyšiel test.

To znamená, že vo vode sú prítomné baktérie a obsahuje veľa dusičnanov a dusitanov. Test je len školský, orientačný, ale aj napriek tomu neodporúčame pitie tejto vody, ani po prevarení.

Výsledky sme už uverejnili v školskom časopise Cířn. Zároveň požiadame o odborný mikrobiologický a chemický rozbor v rámci Komisie pre životné prostredie a ochranu prírody vo Valaskej, aby sme mohli podať občanom obce vý- sledky rozboru vody z certifikovaného laboratória.

Ing. Zuzana Slezáková
koordinátorka ekologickej výchovy ZŠ Jaroslava Simana

Zasadili sme si svoj vlastný les

Dňa 15. 4. 2015 v škole deviataci písali Testovanie 9. Žiaci ôsmych ročníkov sa vybrali na koniec Hronca k vyrúbanému lesu, kde sa pre nich konala akcia Zasad si svoj les. Čakali nás tam lesníci, ktorí nám ukázali, ako správne stromček zasadiť. Rozdelili sme sa do skupín a spolu s brigádnickami a lesníkmi sme vyšli na kopec a začali sme sadiť. Išlo nám to veľmi dobre a rýchlo. Všetkých to bavi- lo a nechceli sme ísť ani na prestávku. Nakoniec sme vysadili okolo 200 strom- čiek a síce sme boli vyčerpaní, ale hlavne hrdí na seba. Po robote nasledovali hry. Trénovali sme strelbu z gumipušky a učili sa, akému stromu patria rôzne semienka. Na záver nasledovala súťaž v strelbe, ktorá bola dosť ťažká, ale zábav- ná. Lesníci nám rozdali odmeny a s dobrým pocitom, že sme pomohli prírode s výsadbou lesa, sme odišli domov.

Emmka Kofírová 8.B

Je streda ráno a my sa chystáme sadiť stromčeky. Mama ma odviezla ku škole a ako inak, zasa neskoro. Išli sme peši do Hronca. Bola tam plocha veľkosťou asi 1 ha. Rozdelili sme sa na skupiny a šli sme sadiť, no prv než sme sa do toho pustili, povedali nám, ako sa sadiť a na akých miestach. My sme boli na kraji lesa, a tam sa to začalo. Začal som kopať jamky, no v každej nás čakalo iné prekvapenie. V zemi sa nachádzalo veľa hrubých konárov a veľkých skál. Keď som vyťahoval veľký konár zo zeme, ako som potiahol, konár vyletel a ja som mal voľný pád dolu brehom. Hlavne, že som ten konár vytiahol. Zavolali nás dolu a ponúkli nás jedlom. Povedali niekoľko slov a išli sme zase sadiť. Okolo jedenástej sme skončili a zavolali nás dole. Keď sme boli dole, povedali nám, že si zahráme hru. Nejakú na spoznanie. A potom sme šli strieľať z gumipušky. Každý trafil aspoň raz, ale boli aj takí, ktorí radšej ani nestrieľali. Neskôr sme išli zisťovať, aké se- mienka patria ku akým stromom. Pochválili nás a poslali domov. Naspäť sme išli okolo dvanástej.

Andrej Trunek 8.B

Sadíme my máje

Mesiac máj sa vo všeobecnosti považuje za obdobie lásky a zrodu nového života. Májová zeleň bola symbolom sily a dobrého rastu. Najvýznamnejšie postavenie medzi rastlinami mal vo zvykoch tohto obdobia strom, ktorý sa v tejto súvislosti označuje ako **máj**.

Ako máj slúžili najmä vysoké rovné stromy (najčastejšie jedle alebo smrek) zbavené kôry. Ich vrcholce sa zdobili pestrofarebnými stuhami. Zvyk stavania májov sa v zmenenej podobe udržal dodnes, stavia sa však zväčša jeden ovenčený strom uprostred dediny alebo hlavného námestia.

Aj v našej obci sa opakovane za výraznej podpory MO Matice slovenskej a Obecného úradu Valaská uskutočnilo kultúrne podujatie „Stavanie mája“.

Účastníci podujatia sa stretli 30. apríla 2015 o 15,30 hod. na Námestí 1. mája vo Valaskej. Podujatie otvoril svojím príhovorom starosta obce Valaská Ing. Juraj Uhrin. Nasledovalo spontánne vyzdobenie valaštianskeho mája pestrofarebnými stuhami deťmi z materskej školy vo Valaskej, ktoré svojím veselým vystúpením roztancovali pripravené pódium tak, ako sa patrí. Spontánnosť a úprimná radosť tých najmenších snád' povzbudila a rozveselila každého prítomného. Následne sa do programu zapojili so svojím vystúpením deti zo Špeciálnej školy internátnej, zo Základnej školy Jaroslava Simana, žiaci a učitelia ZUŠ vo Valaskej a folklórna skupina

Čierťaž z Nemeckej. Týmto ďakujeme všetkým organizátorom ako aj účinkujúcim za pekné kultúrne popoludnie s pripomenutím si zvykov našich predkov.

Redakcia

Umelecké aktivity ZUŠ

Učitelia a žiaci Základnej umeleckej školy Valaská sa už pravidelne zúčastňujú na kultúrnych a spoločenských podujatiach obce. Inak to nebolo ani v období príchodu jari.

Škola od septembra úzko spolupracuje aj so ZŠ v Podbrezovej, kde sme vytvorili ďalšie elokované pracovisko a pribudli nám nové talenty, čomu sa veľmi tešíme. O naše hudobné umenie je veľký záujem, čoho dôkazom je pozvanie starostu obce Podbrezová a účinkovanie pri príležitosti MDŽ na obecnom úrade a na Slávnosti svätého Juraja v Lopeji, kde sa predstavili žiaci Ivan Pokoš a Zuzana Svinčiaková. Pestrým kultúrnym programom v ľudovom tóne sa 30. apríla predstavili žiaci školy v Domove dôchodcov a sociálnych služieb Tereza v Hronci a v ten istý deň boli súčasťou kultúrneho programu Stavania mája na námestí vo Valaskej. V hudobnom pásme sa predstavil aj detský spevácky zbor pri ZUŠ pod dirigentským vedením Bc. Martiny Škantárovovej. V tento deň našu školu úspešne reprezentovali žiačky speváckeho

oddelenia Kamila Paučová, Sabina Lepiešová, Iveta Pušková a Terézia Hošková pod pedagogickým vedením Mgr. Adriány Škrváňovej, Andrey Ciglerovej a korepetitorky Martiny Škantárovovej na celoslovenskej speváckej súťaži Pink Song vo Zvolene. V silnej konkurencii získali a priniesli jedno strieborné a dve bronzové pásma.

Koniec školského roka bude bohatý. 25. mája o 14.30 hod. pripravujeme pre všetkých malých budúcich hudobníkov, výtvarníkov i tanečníkov Deň otvorených dverí, ktorý bude prebiehať v priestoroch školy a budú sa môcť o nás čo-to dozvedieť. Počas tohto dňa budú môcť deti preveriť svoje hudobné schopnosti a talent na prijímacích skúškach, na ktoré všetkých srdečne pozývame.

Jesenňou lahôdkou, ktorú pripravuje zuška, bude hudobné spracovanie klasickej slovenskej rozprávky Sol nad zlato. Po úspešných muzikáloch a koncertoch školy sa naši priaznivci môžu tešiť na toto predstavenie, ktorého režisérkou bude opäť riaditeľka

Vesmír je ako kniha plná príbehov

„My sme tí Pa a Pi z Mačacej planéty, my sme tá posádka, čo ide sem ...“, sa nieslo v stredu 29. apríla chodbami prvého stupňa Základnej školy Jaroslava Simana. Žiaci po príchode do školy zažili nezvyčajné ráno. Vo vestibule ich vítali dve známe rozprávkové postavičky Pa a Pi. Žiačky 3. B triedy Petka Senčková a Lucka Štekláčová sa rozhodli podeliť so spolužiakmi o svoje vedomosti o vesmíre prostredníctvom vlastných výtvorov. S triednou učiteľkou Mgr. Vierou Snopkovou usporiadali výstavu, na ktorej prezentovali to, čo sa im vo vesmíre najviac páči. A tak sa žiaci mohli dozvedieť, že aj vo vesmíre sa nachádzajú obri a trpaslíci, prečo je na oblohe Orión a Škorpión, prečo Býk na oblohe pláva v mori, kto a čo sú Plejád. Okrem zaujímavých faktov a príbehov, ktoré sa s vesmírom spájajú, si žiaci mohli prezrieť aj výtvarné práce, na výrobu ktorých dievčatá použili rôzny materiál. Súhvezdia zvieratníka vyrobili z korálikov, na výrobu planét použili plastelinu, hlinu či polystyrén. Jednotlivé práce označené číslami mohli žiaci, učitelia aj rodičia svojím hlasom ohodnotiť. K výstave, ktorá bola venovaná Dňu Zeme, prispeli a jej autorkám vyjadrili spolupatričnosť žiaci 3. B rovnakým oblečením. Odmenou za ich snahu a odvahu prezentovať svoje dielka bol veľký úspech, pochvala od vyučujúcich, záujem a motivácia, ktoré vyvolali u svojich spolužiakov. Uskutočniť túto výstavu by nebolo možné bez podpory vedenia školy a triednej učiteľky Mgr. Viery Snopkovej, ktorá podporuje samostatnosť, vlastnú iniciatívu, tvorivosť a fantáziu svojich žiakov. Možno niekedy nabudúce opäť prispejú niečím nevšedným a zaujímavým k bohatému životu našej základnej školy.

Text a foto: Monika Senčková

školy Mgr. Adriána Škrváňová a o invenčné myšlienky i hudobné nápady v hudobnej zložke sa postará Ján Jenča. Na predstavení sa budú spolupodieľať umelecké zložky hudobného, výtvarného a tanečného odboru. Premiéra predstavenia je naplánovaná na jeseň v rámci Hudobnej jesene. Sme veľmi radi, že sa nám spoločne darí vštepovať deťom lásku k hudbe, učiť ich estetickému vnímaniu a prežívaniu, vychovávať pre ľudské

hodnoty. Pretože hudba má vplyv na celkový rozvoj dieťaťa a veľakrát dokáže povedať to, na čo slová nestačia. Celý kolektív pedagógov ZUŠ vám ďakuje, že nám prejavujete svoje sympatie a podporu, pretože bez vás, našich poslucháčov, by naša práca nemala zmysel. Tešíme sa na stretnutia s vami na ďalších kultúrnych podujatiach školy.

Bc. Martina Škantárová,
zástupkyňa ZUŠ Valaská

Vzdali sme poctu Štúrovi

V sobotu 18.4.2015 sa na Štúrových dňoch vo Zvolene zúčastnili aj členovia MO MS z Valaskej. Oslavy sa konali pod záštitou Matice slovenskej. Spevokolu Lipka sa dostalo cti vystúpiť na slávnostnom programe celoslovenských osláv 200. výročia narodenia veľkého syna nášho národa, najvýznamnejšieho predstaviteľa slovenského národného života, ktorého práca smerovala k občianskemu, sociálnemu a národnému sebauvedomeniu si slovenského národa. Podľa neho bola pomenovaná aj tretia generácia slovenského národného obrozenia – štúrovci. Spevokol Lipka spolu so zborom Collegium cantus na úvod osláv zaspievali slovenskú hymnu. Po príhovore predsedu Matice slovenskej M. Tkáča a po pásme o živote L. Štúra sme zaspievali piesne Kolo Tatier čierňava, Hojže Bože, Janičko žltovlas.

Na záver trojhodinového programu poznačeného neutíchajúcim vetrom a zimou vystúpili na pódium opäť členovia spevokolu Lipka, aby zaspievali hymnu MS Kto za pravdu horí.

Na konferencii o živote a diele L. Štúra v dopoludňajších hodinách vedenie MS podakovalo OčÚ Valaská za pomoc a podporu tohto celoslovenského podujatia.

Sme hrdí, že aj valaštianski zboristi sa tým najkrajším, čo slovenský národ má – piesňou – mohli pokloniť pamiatke človeka, ktorý bol svetlom Slovákom, najmä mladšej generácii, na ceste posilňovania, zjednocovania a zdôvodňovania potreby spisovnej slovenčiny.

Za výbor MO MS Ing. Anna Fischerová

Predstavujeme vám...

Čím hektickejší je náš život, tým viac okolo seba hľadáme niečo, čím by sme ho ukotvili. Ako záračnou rýchlosťou pribúda technických noviniek, snažíme sa nájsť rovnováhu v čomsi stálom, pevnom, tradičnom. Túto potrebu má aj naša spoluobčianka Renáta Kubove, rod. Fašková, ktorá nám poskytla rozhovor.

Čo tá priviedlo k spevu?

- Spievam od malička, vždy keď bola príležitosť.

Bola si vystupovať na 12. ročníku posedenia pri heligónke v D. Lehotě s p. Jozefom Smutným. Ako ste sa dostali k spolupráci?

- Naše stretnutie bolo náhodné. Na Vianočný punč vo Valaskej prišiel pán s heligónkou (Jozef Smutný) a začal hrať. Automaticky som začala spievať. „Vyťahoval“ staré detvianske piesne. Bol prekvapený, že poznám texty a oslovil ma k spolupráci.

Mala si trému? Ako prebiehalo posedenie pri heligónke?

- Myslím, že každý, kto sa postaví prvýkrát na pódium, má trému a u mňa to nebolo inak. Vystupovali sme medzi prvými. Sprievodné slovo mal Roman Malatínek z Korytárok, ktorého si Valaštania môžu pamätať z tunajších predstavení a on sa snažil zahnať trému všetkých účinkujúcich. Tých bolo 31.

Čo vás čaká ďalej?

- Budiná, Prehliadka heligonkárov v Korytárkach, v Novej Bani, vystúpenie

Takže ste začali trénovať na Vianoce?

- Áno, začali sme nacvičovať. P. Smutný mi napísal pár textov, ktoré som našťudovala a postupne sme spev zladili s heligónkou.

V Lehotě to bola tvoja premiéra?

- Po štyroch mesiacoch tréningu prišla požývanka na podujatie heligonkárov a áno, bola to moja premiéra.

na benefičnom koncerte v Dúbravách, odkiaľ pán Jozef Smutný pochádza. Týmto sa mu chcem poďakovať, že si ma všimol, oslovil ma a môžem sa venovať svojej záľube - spevu.

Prajeme ti veľa dobre odspievaných pesničiek, veľa zdravia a úspechov v tradičnom reprodukovani ľudovej hudby.

Rozhovor urobila Silvia Vilhanová

Podujatia spojené s Farnosťou Valaská a životom vo farnosti

V našej farnosti sv. Martina vo Valaskej, pod duchovným vedením nášho duchovného otca Romana a laických spolupracovníkov, sa koná veľa aktivít pre všetkých členov farskej rodiny. Niektoré z nich by sme vám touto cestou chceli dať do pozornosti. Vyberáme aspoň tie najzaujímavejšie:

16. 5. 2015 sa uskutoční slávnostné uvedenie nového rožňavského biskupa Mons. Stanislava Stolárika do biskupskej služby – miesto konania: Rožňava, katedrálny chrám

31. 5. 2015 bude v našej farnosti slávnosť prvého sv. prijímania – miesto konania: farský kostol vo Valaskej

V priebehu mesiacov máj a jún:

- Biblické hodiny
- Stretnutia detí
- Príprava na sviatosť birmovania
- Stretnutie seniorov
- Deti končia školský rok
- Stretnutie rodín
- Opekačka pre farskú rodinu
- Mladí otvárajú prázdniny

Blížšie informácie o týchto udalostiach nájdete vždy na informačnej výveske umiestnenej na Kostole sv. Martina, ako aj na jednej z informačných tabúl na Námestí 1. mája. Na všetky plánované akcie sú pozvaní všetci záujemcovia dobrej vôle, ktorí majú záujem zlučiť príjemné s užitočným, prehliť svoje duchovné poznanie, alebo aj tí, ktorí sú na ceste hľadania či spoznávania Toho, ktorý je tvorcom všetkého a Pánom večnosti.

Malý darček pre Karolítku

Od najkrajších sviatkov roka - Vianoc – uplynulo už niekoľko mesiacov a možno mnohí z vás už pozabudli, že ste sa na hodinách pracovného vyučovania a výtvarnej výchovy zapojili do výroby vianočných predmetov a ozdôb, ktoré sme ponúkli do predaja v rámci vianočných trhov v našej obci. Keďže vianočné obdobie je obdobím, keď by sme si mali viac ako inokedy pomáhať a prejavovať lásku k blížnemu, rozhodli sme sa výťažok z predaja výrobkov vo výške 120 eur venovať žiačke našej základnej školy Karolíne Molčanovej.

Určite ju mnohí z vás poznajú. Je to pekné a veselé dievčatko, ktoré už vo

Mgr. Štefánia Piliarová, riaditeľka školy a Mgr. Eva Hanková, zástupkyňa RŠ

svojom mladom veku zažilo vážne operácie. Liečenie, ktoré podstupuje, je dlhodobá záležitosť a stojí nemalé peniaze. Práve preto padla naša voľba práve na ňu a začiatkom apríla sme ju doma navštívili, aby sme jej tento malý darček odovzdali.

Veríme, že aj táto nevelká suma prispeje k splneniu jej sna – absolvovať špeciálne rehabilitačné cvičenia v Adeli-centre v Piešťanoch.

KONTROLY

V dňoch 29.4. – 10.5. 2015 sa v materskej časti obce a na Piesku vykonávali preventívne protipožiarne kontroly. Kontrolu vykonávali kontrolné skupiny obce, ktoré tvorili členovia DHZ. Členovia DHZ zastupovali obec v zmysle paragrafu 23 zákona NR SR č.314/2002 Z.z. o ochrane pred požiarimi. Tento zákon ustanovuje povinnosť obce vykonávať preventívne protipožiarne kontroly raz za 5 rokov. Zmyslom kontroly bolo preveriť dodržiavanie predpisov na úseku ochrany pred požiarimi a tak predchádzať požiarom. Kontrolovali sa najmä komíny, pece, krby a podobne. Kontrolné skupiny obce pri zistených nedostatkoch upozornili majiteľov domov o závažných z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti a zároveň upozornili aj obec. Kontroly sa robia najmä kvôli bezpečnosti občanov, a preto by si to mal každý občan uvedomiť a správať sa tak, aby nevznikli zbytočné požiare.

Preventívár obce ochrany pred požiarimi

BBSK - Stredoslovenské osvetové stredisko Banská Bystrica a Obec Valaská Vás srdečne pozývajú na

44. Festival dychových hudieb VALASKÁ*2015

Memoriál Jožka Kučeru

Sobota 6. júna

Námestie 1. mája vo Valaskej

(v prípade dažďa v Kultúrnom dome Valaská)

PROGRAM

13.00 - 13.30 h - sprievod dychových hudieb obcou Valaská

13.30 h - FESTIVALOVÝ KONCERT

Účinkujú:

Vojenská hudba Banská Bystrica, dirigent Marek Flimel
Selčianka Banská Bystrica, vedie Martin Brhlík
Dychová hudba Bystřičanka, Valaská Bystřice, vedie Stanislav Fusek
Mostárenka Brezno, vedie Matej Krella
Dychová hudba Lutilka, Lutilla, vedie Miroslav Mešina
Detský dychový orchester ZUŠ Brezno, dirigent Marián Švoňava
Dychový orchester Brezno, dirigent Marián Švoňava
Dychová hudba Železiarní Podbrezová, dirigent Richard Bunda
Tanečný orchester Valaská, dirigent Ján Jenča

Spoluúčinkujú:

Zvolenské mažoretky
Moderuje Ľuboš Kovačech

Sprievodné podujatie:

ĽUDOVÉ REMESLÁ V OBJATÍ HUDBY

(Námestie 1. mája - priestor Ošetrovateľa zjednotených dieťať (ďalej na Valaskej))

Po festivalovom koncerte posedenie pri dychovke - hrá Tanečný orchester Valaská a Bystřičanka

Informácie: SOS Banská Bystrica 048/412 5206, www.sosbbsk.sk
Obecný úrad Valaská 048/671 1502, www.valaska.sk

Obec Valaská
Vás pozýva na

Splav netradičných plavidiel

20. júna 2015

**Zraz účastníkov v Brezne pod mostom
autobusovej zastávky o 10.30 hod.**

Štartovné: 1,-€ na posádku

Po splavení Hrona súťaže, guľáš, občerstvenie, hudba

- BUCHAJTRAMKA

Info: 0905 717 314

Výtvarníci zo zušky

O POSOLSTVÁCH A PRÍBEHOCH

Absolventská výstava nášho výtvarného odboru je každoročne prezentáciou práce našich najlepších a najstarších žiakov končiacich niektorý zo stupňov štúdia. Vždy je ukážkou samostatných tematických projektov, na ktorých žiaci pracujú celý školský rok a ktorými chcú ukázať nielen to, čo sa za osem rokov naučili, ale aj odovzdať vám, návštevníkom výstavy, svoje poslanstvo z danej témy. Tento - už desiaty - ročník veľkých absolventských výstav v priestoroch Domu kultúry vo Valaskej je ale iný v tom, že okrem kultúry absolventov končiacich ôsmy ročník štúdia tu vystavujú aj všetci štvrtáci, ktorí v novom systéme rovnako zdolali jednu z častí cesty svetom výtvarného umenia.

V dvoch ôsmackých projektoch tu môžete vidieť práce Simony Zelenčíkovej a Lucie Pohorelcovej, ktoré sa rozhodli ísť cestou naratívnej či symbolickej výpovednosti umenia. Simona Zelenčíková sa vo svojej práci venovala téme ľudského poslania venovaného všetkým tým, ktorým záleží na svete okolo, na vzťahoch s ostatnými, ale aj so sebou samým. Umenie je v samej podstate odjakživa predurčené na podávanie posolstiev, no v jej kolekcii vďaka osobitnému štýlu inšpirovanému svetom ázijskej popkultúry nájdete mnohé nové pohľady.

Lucia Pohorelcová sa pre zmenu venovala naratívnej schopnosti umenia a výtvarne

spracovala postavy zo starších i moderných rozprávok. Od klasickej kresby prešla cez techniku ako maľba, grafika či mozaika, aby v cieľi svojej cesty vyskúšala aj grafickú prácu s písmom či techniku príbuznú popartu.

Ako som už povedal, tento rok svojimi prácami obohatia výstavu aj naši štvrtáci. Dominika Završánová, Anna Laššáková, Marko Ťažký, Zuzana Petková, Lucia Ťažká, Lucia Babiaková, Sandra Malusová, Petra Malčeková, Kika Makovníková a Kika Janíková, Ľudmila Štulrajterová, Mária Hrabovská, Marek Matuška a Klau-

dia Stieranková rovnako ukázali to najlepšie výtvarnícke, čo v nich je.

Zvlášť by som tu spomenul Ľudmilu Štulrajterovú a Zuzanu Petkovú, ktoré sa svojou ochotou a veľkým výtvarníckym, no rovnako aj ľudským prínosom, stali dôležitou súčasťou nášho výtvarno - literárneho projektu „HAIKU INAK“. Výsledkom takmer pol roka trvajúcej práce je kniha, ktorá práve v týchto dňoch uzrie svetlo sveta.

Mgr. Rastislav Turňa

SPOMIENKY

Sú chvíle v živote človeka, keď to, čo ešte včera bolo dôležité, stráca na sile. A to, čo sme brali ako každodennú samozrejmosť, získava na cene. Žiaľ, častokrát je to už nadobro stratené. Bolo, no už nie je.

Človeku sa v okamihu môže zmeniť život, obrátiť naruby. Treba sa však spamätať, kráčať ďalej, prispôbiť sa novej situácii, hľadať nový zmysel svojho života. Nielen kvôli sebe, kvôli dôstojnosti človeka, ale aj kvôli tým, ktorí zostali, s ktorými nás spája zodpovednosť a láska.

Aj taký je život človeka. Jedno, či ide o úmrtie blízkeho človeka, živelné a iné pohromy. Čo nám život prinesie, samozrejme najmä našim vlastným pričinením, to musíme žiť. Nikto to za nás neodžije.

*Zavrel si oči, srdce ti prestalo biť,
nestihol si sa ani rozlúčiť.
Hoci si odišiel a niet ťa medzi nami,
v našich srdciach zostávaš a budeš stále medzi nami.*

Dňa 3. júna si pripomenieme 8 rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný syn, manžel, otec a brat **Ondrej Nemeč**

S láskou spomína celá rodina.

*Že čas žiaľ zahojí, je len veľký klam,
Čím ďalej ubieha, tým viac chýbaš nám.*
Dňa 16. marca sme pripomenuli smutné tretie výročie, kedy nás opustil náš drahý manžel, otec, starý, brat a švagor **Jaromír Rafaj**
S úctou a vďakou spomína celá rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú modlitbu a spomienku.

Ďakujeme príbuzným, priateľom, známym a ostatným, ktorí sa prišli rozlúčiť s našou milovanou manželkou, dcérou, mamkou, starkou **Evkou Benkovou**
Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ.
Smútiaca rodina

*...nepamätáme si dni,
pamätáme len na chvíle života....
Spomíname a ďakujeme.*
Dňa 11. apríla sme si pripomenuli 10 rokov kedy nás opustil **Jozef Kúdelka**
S úctou a vďakou spomína manželka Milena, syn Peter, dcéra Stela s manželom Milanom, vnukovia Tomáš, Lukáš a Filip.

10. mája 2015 v skorých ranných hodinách po ťažkej chorobe umrela naša bývalá **občianka Vierka Barteková**, rodená Žabková vo veku nedožitých 61 rokov.
Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

ROZLÚČILI SME SA

Agnesa Fabriciusová, 79
Anna Krbylová, 56
Emil Sliachan, 86
Eva Benková, 61
Eva Cimbalová, 79
Igor Adamovič, 48

Ján Havrila, 76
Marie Kohútová, 75
Peter Budaj, 58
Peter Katreniak, 60
Vierka Barteková, 60

ČAKANIE NA ZÁZRAK

*Čakali sme oba na zázrak.
V snoch hľadali tvoj život.
Ružovucké telíčko,
žiarivé očká
a čistučku dušičku.*

*To dlhé čakanie na teba
zmenilo našu lásku.
Na horúcejšiu, na väčšiu,
krajšiu i silnejšiu
a na rodičovskú.*

*Tak veľmi sme ťa čakali,
túžili po tvojich ľahučkých dotykoch.
Drobulinké ručičky,
drobulinké dlane,
chceli sme držať vo svojich.*

*Tak veľmi sme ťa čakali,
drobček náš malý.
Teraz sme už s tebou
a ty si s nami.
Čakali sme na zázrak.
Si to ty!
Poklad náš drahý.*

NARODILI SA:

08.02.2015 – Natália Kostelná
27.02.2015 – Lilien Eremiášová
10.03.2015 – Fabián Adamovič
14.03.2015 – Adrián Baláž
31.03.2015 – Petra Kučerová
07.04. 2015 – Alexandra Košťalová

Rodičom blahoželáme!

JUBILANTI

*Mať jubileum, to je akoby znovu sa
narodiť.
Múdrejší, ľudsky krajší, skúsenejší.
Spríadať krehkú niť a žiť odznova.
Život, čo teší, aj ten, čo bolí.
Na smutné nemyslieť a krásne deliť tro-
mi.
Mať slnko v očiach a zvonček na perách.
A kominára stretávať každý deň vo dve-
rách.
Pre šťastie.
Čo rastie a rastie ...
A nikdy nemá dosť!
Lebo je krásne žiť druhým pre radosť.*

V mesiacoch marec a apríl 2015 blahoželáme našim jubilantom. Sú to:

Jozefína Helcová, 85
Terézia Slosiarová, 80
Pavol Novotňák, 80
Eva Amrichová, 80
Mária Cabanová, 80
Mária Švecová, 75
Elena Tetamentiová, 75

Elena Macuľová, 75
Milan Baláž, 70
Mária Barbieriková, 70
Jozef Bošela, 70
Ita Strmeňová, 70
Emil Bambura, 70

*Život treba žiť s úsmevom a každý deň odznova.
Úsmev – vytvára v dome šťastie,
v starostiach je oporou
a je citlivým znakom priateľstva.
V únave prináša odpočinok.
V smútku je potechou a pre každého
prirodzeným liekom.*

Milí jubilanti, v mene Zboru pre občianske záležitosti vo Valaskej vám z úprímného srdca želáme veľa zdravia, životného elánu a ešte veľa spokojných a šťastných rokov v kruhu svojich najbližších a priateľov.

Okresné kolo florbalu žiakov a žiačok základných škôl v športovej hale v Nemeckej

Aj tento rok sa naša škola zúčastnila okresného florbalového turnaja, svoju premiéru na tomto turnaji mal náš nový dievčenský tím.

Prvý deň bol vyčlenený pre dievčatá. Naše dievčatá boli v skupine B a súperili s dievčatami z Predajnej a Čierneho Balogu. V prvom zápase s Čiernym Balogom jednoznačne vyhrali 2:0, pričom oba

góly strelila Ivana Švantnerová (IX.A), v druhom zápase ťahali za kratší koniec a s dievčatami z Predajnej prehrali 3:0. Napriek tomu postúpili z 2. miesta zo skupiny. V semifinále sa stretli s domácou Nemeckou, žiaľ, ani tento zápas dievčatám nevyšiel a tentoraz prehrali 2:0. V súboji o bronzovú pozíciu sa opäť stretli s dievčatami

mi z Predajnej. Napriek veľkej snahe nakoniec prehrali 2:0. Celkovo naše dievčatá obsadili veľmi pekné 4. miesto zo šiestich súťažných dievčenských tímov.

Keďže to bola pre naše dievčatá premiéra, zaslúžia si môj obdiv za

(IX.A) vyhrali 1:0. V poslednom zápase s Čiernym Balogom museli chlapci vyhrať, nakoľko zo skupiny postupoval len jeden. Zápas bol veľmi vyrovnaný, no na góly chudobný a skončil nerozhodne 0:0. Naši chlapci obsadili v sku-

Náš dievčenský tím: Kristína Molčanová (VI.A), Ivana Švantnerová (IX.A), Daniela Petková a Sára Zimová (IX.B), Lucia Janíková, Lea Halková, Katarína Krupová (VIII.A)

Pripomenuli sme si 70. výročie skončenia 2. svetovej vojny

Druhá svetová vojna je dodnes najväčší a najrozsiahlejší ozbrojený konflikt v dejinách ľudstva. Počas šiestich rokov trvania zomreli desiatky miliónov civilistov a milióny príslušníkov ozbrojených síl. Boli zničené celé mestá a spôsobené nevyčísliteľné škody na majetku a kultúrnom dedičstve ľudstva. Posledným významným stretnutím na európskom kontinente bola bitka o Berlín. Dobytie mesta znamená koniec fašistického nemeckého odporu. Posledný akt podpisu bezpodmienečnej kapitulácie všetkých nemeckých, kdekolvek sa nachádzajúcich pozemných, námorných a vzdušných ozbrojených síl sa zopakoval v noci z 8. na 9. mája 1945 v Berlíne. Vojna sa oficiálne skončila 2. 9. 1945 po kapitulácii Japonska. Ani v obci Valaská sme nezabudli na našich občanov, ktorých životy vyhasli počas druhej svetovej vojny. Dňa 9. 5. 2015 si uctili ich pamiatku Zväz protifašistických bojovníkov pietnym aktom, položením kytíc a zapálením sviečok k pamätníkom v našej obci.

Text: M. Krupa

Náš chlapčenský tím: Nikolas Halko, Filip Uhrin, Peter Kučera (IX.A), Matej Fábry, Dávid Kurek, Ján Chudic (IX.C), Viliam Kúdelka (VIII.A), Dávid Hučko (VI.B)

snahu, dravú a sympatickú hru. Dievčatá klobúk dole pred vami a palec hore. J

Druhý deň patrili chlapcom. Naši chlapci boli v skupine B a súperili s Podbrezovou, Predajnou a Čiernym Balogom. V prvom stretnutí si naši chlapci zmerali sily s Podbrezovou, vyhrávali do posledných nešťastných 3 sekúnd, kedy dostali vyrovnávajúci gól a zápas skončil nerozhodne 1:1. V druhom zápase s Predajnou odhodlane bojovali a gólom Nikolasa Halka

pine pekné 2. miesto a celkovo obsadili v turnaji 4. miesto z 8 súťažných družstiev. Za zmienku ešte stojí povedať, že náš brankár Dávid Kurek (IX.C) sa stal jediným brankárom turnaja, ktorý dostal len 1 gól.

Touto formou sa chcem poďakovať družstvu chlapcov, keďže celý tím okrem 2 hráčov tento školský rok našu školu opustí, tak vám chlapci prajem veľa úspechov a hlavne nezabudnite na florbal!!!

Pán učiteľ Magera

Stolní tenisti výborne reprezentujú našu obec

Konečná tabuľka pre sezónu 2014/15

POR.	ODDIEL	Z	V	R	P	K	VJZ	PJZ	PB
1.	Predajná "B"	26	26	0	0	0	373	95	104
2.	Podkonice "B"	26	21	2	3	0	330	138	91
3.	V a l a s k á	26	20	2	4	0	314	154	88
4.	Selce "B"	26	18	3	5	0	299	169	83
5.	Lučatín "B"	26	15	3	8	0	255	213	74
6.	Malachov "B"	26	11	3	12	0	247	221	62
7.	Predajná "C"	26	11	3	12	0	224	244	62
8.	Dubová "A"	26	10	4	12	0	213	255	60
9.	Sl. Ľupča	26	10	1	15	0	194	274	57
10.	Cobra	26	8	4	14	0	204	264	54
11.	Medzibrod "C"	26	6	2	18	0	181	287	46
12.	Bravčovo "B"	26	6	1	18	1	156	312	44
13.	Lučatín "C"	26	5	0	21	0	153	315	41
14.	Dubová "B"	26	1	0	25	0	133	335	29

O ďalšiu úspešnú sezónu sa pričínili títo hráči: Edo Prokopec, Daniel Kleskeň, Emil Náther, Pavol Gondek, Jaroslav Cúth, Jaroslav Karak.